

Sygn. akt: I C 436/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jakub Drzastwa
Protokolant:	Małgorzata Drelich

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2016 r. w Bielsku-Białej

sprawy z powództwa U. (...) Funduszu Inwestycyjnego (...) z siedzibą w W.

przeciwko A. M. i I. M.

o zapłatę

utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez tutejszy Sąd w dniu 20 czerwca 2016 r. sygn. akt I Nc 200/16 z tą tylko zmianą, że oddala żądanie ustawowych odsetek za opóźnienie od zasądzonej kwoty głównej 337.027,95 zł.

Sędzia

Sygn. akt I C 436/16

UZASADNIENIE

Pozwem dat. 18.05.2016 roku powód U. (...) Fundusz Inwestycyjny (...) z/s w W. wniósł o zasądzenie od pozwanych A. M. oraz I. M. solidarnie na jego rzecz kwoty 337.027,95 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jego rzecz od pozwanych kosztów procesu. Nadto, powód wniósł o ograniczenie odpowiedzialności pozwanych do nieruchomości obciążonej hipoteką umowną zwykłą w kwocie 71.970,- euro położonej w B., M., dla której Sąd Rejonowy w Bielsku- Białej prowadzi kw o nr (...).

Na uzasadnienie swojego roszczenia powód wskazał, że pozwani byli stroną umowy kredytowej z (...) S.A. Spłatę kredytu zabezpieczono hipoteką umowną na w/w nieruchomości, stanowiącej własność pozwanych, w kwocie 71.970,- euro. Pozwani nie dokonali spłaty kredytu, a wierzyciel wystawił przeciwko nim bankowy tytuł egzekucyjny, który następnie został zaopatrzony w klauzulę wykonalności przez sąd. 11.08.2004 r. pozwani zawarli z wierzycielem ugodę w kwestii spłaty zadłużenia. Powód nabył przedmiotową wierzytelność 17.10.2006 r., w związku z czym dokonano także zmiany wierzyciela hipotecznego opisanej nieruchomości, którym stał się powód.

Nakazem zapłaty z 20.06.2016 r. wydanym w postępowaniu nakazowym Sąd Okręgowy w Bielsku- Białej w sprawie I Nc 200/16 nakazał pozwanym, aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda kwotę 337.027,95 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od dnia 6 maja 2016 r. z zastrzeżeniem prawa pozwanych do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności do nieruchomości

położonej w B., dla której Sąd Rejonowy w Bielsku- Białej prowadzi księgę wieczystą o nr (...), na której ustanowiono na rzecz powoda hipotekę umowną zwykłą w wysokości 71.970,- euro oraz kwotę 15.030,- złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Pozwani w zarzutach od nakazu zapłaty wnieśli o uchylenie wydanego nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie na ich rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W pierwszej kolejności jednakże pozwani zarzucili rozpoznanie sprawy przez Sąd w trybie niewłaściwym i wnieśli o zmianę trybu z nakazowego na zwykły. W ich ocenie dowody przedstawione przez powoda nie stanowią dokumentów urzędowych, nie przedstawił on także pisemnego wezwania do zapłaty wraz z dowodem doręczenia, a bankowy tytuł egzekucyjny przedawnił się i zawierał błędy (także zarzuty 8, 9, 10 i 14).

W uzasadnieniu pozwani podali szereg zarzutów. Pierwszy z nich dotyczył nieistnienia wierzytelności, której zapłaty domaga się powód. Pozwani wskazali, że powód przedstawił wezwania do zapłaty na różne kwoty, a pozwani tych kwot nie uznali, ponieważ nie istnieje wierzytelność zabezpieczona hipoteką. Pozwani wskazali, że ryzyko braku spłaty kredytu zabezpieczała zawarta przez nich umowa ubezpieczenia z (...)S.A. Na dowód tego wskazali na postanowienia umowy kredytu uzależniających jego wypłatę od zawarcia umowy ubezpieczenia. W ocenie pozwanych zapis ten stanowił zobowiązanie banku do likwidacji jego szkody z ubezpieczenia. Zapłacili także jedną składkę w kwocie 196,22 złotych (zarzut 1). Według pozwanych bank otrzymał odszkodowanie od ubezpieczyciela (zarzut 13).

Następie, pozwani wskazali, że zapłacili raty kredytu w kwocie łącznej ok. 15.000,- euro i także z tego powodu dochodzona wierzytelność nie istnieje (zarzuty 2 i 11).

Strona pozwana powołała się także na przepis art. 77 u.k.w.h. W brzmieniu obowiązującym przed 20.02.2011 r. i wskazała na przedawnienie w zakresie odsetek umownych wynikających z umowy kredytowej i ustawowych. W konsekwencji pozwani wskazali, że nie istnieje wierzytelność w kwocie dochodzonej pozwem i nie obejmuje jej rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych. Powód w ocenie pozwanych nie wskazał jakie kwoty składają się na kwotę dochodzoną pozwem ani w jaki sposób i według jakiego kursu dokonał jej wyliczenia (zarzut 3).

Według pozwanych nie nastąpiła także wymagalność roszczenia, gdyż umową przeniesiono odpowiedzialność za spłatę kredytu na ubezpieczyciela, a nadto doszło do nadużycia prawa, ponieważ kredyt był ubezpieczony bezwarunkowo, w związku z tym nie mogło dojść do wydania bankowego tytułu egzekucyjnego ani wydania w niniejszym postępowaniu nakazu zapłaty, ponieważ bank miał obowiązek zaspokojenia się z polisy ubezpieczeniowej.

Naruszenia zatem art. 5 k.c. pozwani upatrują w fakcie braku roszczenia. Jednocześnie pozwani wskazują na wystąpienie przez powoda z powództwem co do roszczenia przedawnionego od ośmiu lat, tj. od 30.08.2008 r. Przedawnienie wynosiło trzy lata, gdyż roszczenie było związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez bank, zostało przerwane wniesieniem wniosku o egzekucję, jednakże zaczęło biec nadal od dnia 29.08.2005 roku, kiedy to umorzono postępowanie egzekucyjne (zarzuty 4, 5 i 13).

Pozwani wskazali również, że niewiarygodne są dokumenty załączone przez powoda do pozwu, ponieważ wskazują kwoty nieistniejących wierzytelności, a cena nabycia wierzytelności przez powoda została określona na o złotych. Oznacza to, że wierzyciel przelał wierzytelność na powoda bezprawnie, ponadto nie poinformował dłużników o przelewie zgodnie z art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych i szczególną ochroną konsumentów, co oznacza brak skuteczności umowy cesji. Umowa kredytu nie zawierała postanowień o dopuszczalności przelewu wierzytelności przez bank, co w ocenie pozwanych oznacza, że taki przelew był niedopuszczalny (zarzuty 6, 7, 8, 12, 15-16).

Pozwani podnieśli również zawarcie w umowie o kredyt przez bank klauzuli abuzywnej, tj. § 25 o treści: kredytobiorca wyraża zgodę na uznanie za doręczone wypowiedzenie, o którym mowa w § 23 ust. 2 wysłane przez (...) SA na ostatnio wskazane nazwisko i adres w razie jego zwrotu do (...) SA wypowiedzenie uznaje się za doręczone kredytobiorcy w dniu, w którym nastąpi zwrot listu do (...) SA. Abuzywność tego zapisu oznacza według pozwanych brak skuteczności także zawartej umowy cesji, o której nie zostali skutecznie powiadomieni. Dokonanie przelewu

bez poinformowania pozwanych stanowiło niedozwoloną praktykę i wywołało u pozwanych dezorientację, błędne przekonanie, wykorzystanie jego naiwności i niewiedzy. Skoro bank „stworzył” wierzycelność w oparciu o klauzule abuzywne, to wierzycelność wynikająca z umowy nie istnieje.

Nadto, bank przewalutował kredyt z euro na złoty po kursie przez niego narzuconym w chwili wypowiedzenia umowy kredytu. Ugodę pozwani zawarli z bankiem na warunkach wymuszonych przez wierzyciela (zarzuty 17,18, 19 i 20).

Postanowieniem z dn. 12.10.2016r. pozwani zostali zwolnieni od kosztów sądowych.

W piśmie z 16.11.2016 r. pozwani podtrzymali wniesione zarzuty i wskazali niedopuszczalność zasądzenia odsetek od żądanej kwoty od 26.06.2016 r. z uwagi na zabezpieczenie hipoteką jedynie należności głównej. Oświadczyli, że żądanie ograniczenia odpowiedzialności pozwanych do nieruchomości obciążonej hipoteką na kwotę 71.970,- euro jest sprzeczne z żądaniem zasądzenia należności. W ocenie pozwanych żądanie jest przedwczesne ze względu na nieustalenie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Pozostałe zarzuty stanowiły powtórzenie wskazanych wyżej twierdzeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dn. 06.09.2002 r. pozwani zawarli umowę kredytu mieszkaniowego Własny K. o nr 203- (...) - (...) z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z/s w W..

Na mocy tej umowy kredytobiorcy mieli do dyspozycji kredyt w kwocie 71.970 euro przeznaczony na zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w B. przy ul. (...).

Od udzielonego kredytu pozwani byli zobowiązani do zapłaty na rzecz wierzyciela także prowizji oraz odsetek. Z § 13 umowy wynika, że dokonywanie przez kredytobiorców wpłaty zaliczane są w pierwszej kolejności na spłatę odsetek bieżących, a następnie na spłatę kredytu.

§ 18 stanowił, że po powstaniu zaległości w spłacie, zalicza się na spłatę zadłużenia w następującej kolejności: koszty i opłaty, odsetki od zadłużenia przeterminowanego, prowizje, odsetki zaległe, zaległy kredyt, bieżące odsetki i kredyt.

Zgodnie z § 23 ust. 1 pkt 1 umowy kredytodawca był uprawniony do wypowiedzenia umowy m.in. w razie niedokonania spłaty dwóch kolejnych rat w terminach określonych przez bank w wysyłanych do kredytobiorcy i poręczycieli dwóch kolejnych przypomnieniach.

W § 26 pkt 1 umowy pozwani zobowiązali się do hipotecznego zabezpieczenia kredytu na całości nieruchomości położonej w B. przy ul. (...) na kwotę 71.970,- Euro. Za spłatę kredytu pozwani byli odpowiedzialni solidarnie (§ 29 ust. 3 umowy).

Z § 8 ust. 1 pkt 3 umowy wynikało, że pozwani dokonają przejściowego zabezpieczenia kredytu w formie ubezpieczenia w (...) SA i opłacą pierwszą składkę ubezpieczeniową w kwocie 196,22 złotych. § 26 pkt 2 stanowił, że do czasu zabezpieczenia kredytu hipoteką kredytobiorcy zapewnią środki pieniężne na koncie osobistym na opłacenie miesięcznej składki z tytułu ubezpieczenia kredytu w (...) SA.

Pkt 3 tego postanowienia umownego wskazywał na obowiązek ubezpieczenia przez pozwanych nieruchomości od ognia i innych żywiołów wraz z cesją praw do odszkodowania na rzecz (...) SA.

(dowód: umowa kredytu z 6.09.2002 r., k. 4-8)

Powodowie nie spłacali zadłużenia wynikającego z kredytu. 17.03.2004 r. i udzielający (...) Bank (...) SA wystawił bankowy tytuł egzekucyjny dat. 17.03.2004r. o nr(...)przeciwko pozwanym A. M. i I. M. na kwotę 358.115,21 złotych, na którą złożyły się należność główna w kwocie 344.889,32 złotych oraz odsetki w kwocie 13.125,04 złotych za okres do dn. 17.03.2004r. oraz koszty w kwocie 100,85zł.

(okoliczności bezsporne, dowód: bankowy tytuł egzekucyjny z 17.03.2004 r., k. 9

Postanowieniem z 26.04.2004 r. Sąd Rejonowy w Bielsku- Białej w sprawie I Co 1130/04 nadał klauzulę wykonalności w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko pozwanym oraz zasądził od pozwanych na rzecz wnioskodawcy koszty postępowania w kwocie 1.884,40 złotych.

(dowód: postanowienie z 26.04.2004 r. Sądu Rejonowego w Bielsku- Białej w sprawie I Co 1130/04, k. 10)

W dn.11.08.2004 r. pozwani zawarli z (...) S.A. umowę, mocą której ówczesne zobowiązanie pozwanych w kwocie łącznej 394.835,43 złotych m.in. oprocentowano według stałej stopy procentowej w stosunku rocznym w wysokości 10%, a także ustalono termin ratalnej spłaty w/w należności. Na wskazaną kwotę złożyła się m.in. należność główna w kwocie 344.889,32 złotych obliczona na dzień zawarcia umowy oraz odsetki w wys. 47 954,86zł na dzień 10.08.2004r.

(dowód: ugoda z 11.08.2004 r., k. 11)

Na podstawie umowy cesji z dn. 17.10.2006 r. powód nabył od (...) S.A. portfel wierzytelności, w tym także wierzytelność przysługującą (...) S.A. przeciwko pozwanym. W wykazie wierzytelności ujawniono dane dot. pozwanych, zawartej umowy kredytowej oraz obciążonej nieruchomości.

W piśmie z 26.10.2006 r. wierzyciel (...) S.A. poinformował pozwanych o sprzedaży przysługującej mu przeciwko nim wierzytelności na rzecz powoda. Bank poinformował, że przeniesienie wierzytelności stało się skuteczne 20.10.2006 r.

Pismem z 15.11.2006 r. (...) S.A. złożył do Sądu Rejonowego w Bielsku- Białej pisemne oświadczenie o zawarciu w dniu 17.10.2006 r. umowy sprzedaży wskazanej wierzytelności wraz z zabezpieczającą ją hipoteką zwykłą na nieruchomości w kwocie 71.970 euro na rzecz powoda.

(dowody: umowa sprzedaży wierzytelności wraz z wykazem wierzytelności, k. 36-45; pismo z 26.10.2006 r., k. 13; oświadczenie z 15.11.2006 r., k. 12)

Pismami dat. 29.02.2008 r. powód wezwał pozwaną I. M. oraz pozwanego A. M. do zapłaty kwoty 337.027,95 złotych należności głównej, kwoty 315.310,85 złotych odsetek liczonych od dnia 10.11.2007 r. oraz 2.541,25 złotych kosztów.

Pismem dat. 22.10.2009 r. powód zwrócił się do I. M. z propozycją ugodową, informując o jej zadłużeniu w kwocie 788.159,86 złotych, w tym 696.830,54 złotych z tytułu kapitału.

W piśmie z 20.10.2011 r. powód wezwał A. M. do zapłaty kwoty 968.839,43 złotych z tytułu zadłużenia.

(dowody: wezwania z: 29.02.2008 r., k. 14,15, 22.10.2009 r., k. 19, 20.10.2011 r., k. 17; dowód odbioru, k. 16v)

Należąca do pozwanych w całości na zasadzie wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej nieruchomość położona w B. M., dla której Sąd Rejonowy w Bielsku- Białej prowadzi kw o nr (...) została obciążona hipoteką umowną zwykłą w kwocie 71.970 euro na rzecz powoda.

(dowód: odpis zwykły księgi wieczystej o nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Bielsku- Białej, k. 20-28)

Analizując powyższy materiał, Sąd dał wiarę zebranym dowodom w zakresie ustalonego stanu faktycznego, w tym bowiem zakresie dowody te, uzupełniając się wzajemnie, stanowiły logicznie powiązaną całość.

Przedmiotem analizy sądu były jedynie dowody z dokumentów urzędowych i prywatnych przedstawione przez powoda. Pozwani przedstawili jedynie te same dokumenty. Nie budziły one wątpliwości Sądu co do ich prawdziwości i wiarygodności, pozwani także nie zdołali ich skutecznie zakwestionować. Dokumenty prywatne przedstawione przez powoda stanowią, zgodnie z art. 245 k.p.c. dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Choć pozwani wskazali, że otrzymali wezwania do zapłaty na różne kwoty, co świadczy o nieistnieniu wierzytelności, to jednak nie kwestionowali samego faktu otrzymania tych wezwań od powoda. Ocena

wysokości przysługującego mu roszczenia stanowi przedmiot rozważań prawnych, w ustaleniach faktycznych Sądu chodzi natomiast m.in. o opisanie treści przedłożonych w sprawie dokumentów. Strona pozwana nie podnosiła natomiast, że przedstawione dokumenty nie pochodzą od osób na nich podpisanych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części, co doprowadziło do utrzymania wydanego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dn. 20.06.2016r. sygn. akt I Nc 200/16 z tą tylko zmianą, że oddalono powództwo w zakresie zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od kwot głównej w wys. 337 027,95zł.

W niniejszym procesie powód domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych, będących dłużnikami rzeczowymi i osobistymi powoda, kwoty 337.027,95 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U.2013.707 j.t.), w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka).

Przez ustanowienie hipoteki powstaje odpowiedzialność rzeczowa, która polega na tym, że wierzyciel może dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności z przedmiotu zabezpieczenia w wysokości jego wartości, albowiem do tej wysokości ogranicza się odpowiedzialność dłużnika hipotecznego. Hipoteką obciążona jest nieruchomość, a nie udziały (części ułamkowe współwłaścicieli) tej nieruchomości. W niniejszej sprawie pozwani posiadają wszystkie udziały w nieruchomości wspólnie na zasadzie współwłasności łącznej. Pozwani zaciągnęli zobowiązanie dot. ich wspólnego mienia (art. 370 k.c.), tym samym odpowiadają solidarnie.

Jednocześnie wskazać należy, że zgodnie z art. 319 k.p.c., jeżeli pozwany ponosi odpowiedzialność z określonych przedmiotów majątkowych albo do wysokości ich wartości, sąd może, nie wymieniając tych przedmiotów ani ich wartości, uwzględnić powództwo zastrzegając pozwanemu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności.

W literaturze przedmiotu dominuje pogląd zgodnie z którym, właściciel rzeczy obciążonej takimi prawami, jak zastaw czy hipoteka jest kolejnym obok dłużnika osobistego dłużnikiem wierzyciela rzeczowego, z tym że jego odpowiedzialność ograniczona jest do rzeczy obciążonej. Zgodnie z tą koncepcją zabezpieczonemu wierzycielowi hipotecznemu służy przeciwko właścicielowi rzeczy obciążonej roszczenie o zapłatę określonej sumy pieniężnej, co w płaszczyźnie procesowej oznacza, że żądanie powództwa powinno opiewać na zasądzenie sumy pieniężnej. W uzasadnieniu uchwały z dnia 2 września 1983 r., III CZP 40/83, OSNC 1984, nr 4, poz. 46, Sąd Najwyższy wypowiedział jednoznaczny pogląd, według którego "właściciel nieruchomości, który nie jest dłużnikiem osobistym, odpowiada tylko z nieruchomości i choć sam nie zaciągał długu, jest dłużnikiem i na nim spoczywa obowiązek zaspokojenia wierzyciela".

Powód wykazał, że pozwani odpowiadają wobec niego rzeczowo do kwot odpowiadających wysokości hipotek ujawnionych w księdze wieczystej nr (...).

Odnosząc się do zarzutów kwestionujących zasadność roszczenia powoda, stwierdzić należy, że nie zasługiwały one na uwzględnienie.

Bezzasadne były twierdzenia pozwanych o nieistnieniu wierzytelności z uwagi na zaspokojenie się przez pierwotnego wierzyciela (...) SA z odszkodowania wypłaconego przez ubezpieczyciela. Z umowy kredytowej wynikało, że pozwani dokonają przejściowego zabezpieczenia kredytu w formie ubezpieczenia w (...) SA i opłacą pierwszą składkę ubezpieczeniową w kwocie 196,22 złotych. § 26 pkt 2 stanowił, że do czasu zabezpieczenia kredytu hipoteką kredytobiorcy zapewnią środki pieniężne na koncie osobistym na opłacenie miesięcznej składki z tytułu ubezpieczenia

kredytu w (...) SA. Pkt 3 tego postanowienia umownego wskazywał na obowiązek ubezpieczenia przez pozwanych nieruchomości od ognia i innych żywiołów wraz z cesją praw do odszkodowania na rzecz (...) SA. Przejściowy charakter zabezpieczenia kredytu oznaczał jego czasowość, a zabezpieczenie to miało trwać jedynie do czasu zabezpieczenia kredytu hipoteką na nieruchomości. Choć pozwani mieli obowiązek ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych żywiołów, to żadne z tych zdarzeń nie stało się przyczyną wypowiedzenia przez bank umowy kredytu i postawienia wierzytelności przysługującej mu przeciwko powodowi w całości w stan wymagalności. Powodem tym natomiast brak spłaty rat kredytu, od czego to pozwani nie mieli obowiązku ubezpieczenia się. Zgodnie z ciężarem dowodu opisanym w treści art. 6 k.c. pozwani jako wywodzący z tego faktu skutki prawne, winni wykazać, że taka umowa została zawarta, że ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za zdarzenie, które spowodowało wypowiedzenie umowy oraz, że powód winien dochodzić odszkodowania od ubezpieczyciela.

Tymczasem pozwani poza twierdzeniami nie przedstawili w niniejszej sprawie żadnych dowodów świadczących o nieistnieniu wierzytelności, na co się powoływali. Tym bardziej brak jest w niniejszej sprawie jakiegokolwiek dowodu świadczącego o zaspokojeniu roszczenia przez inny podmiot.

Pozwani wskazali na zaspokojenie roszczenia powoda w kwocie 15.000 euro. Na tę okoliczność nie przedstawili jednakże żadnego dowodu, nadto z umowy kredytu wynika, że w pierwszej kolejności z dokonywanej spłaty zaspokajane będą odsetki i inne należności uboczne. Pozwani winni byli zatem wykazać, że wskazana suma pokryła część należności głównej dochodzonej pozwem. Tymczasem obowiązku tego, zgodnie z art. 6 k.c., pozwani nie dopełnili.

Następnie, pozwani podnosili sprzeczne w swej treści argumenty, mające z jednej strony świadczyć o braku wymagalności roszczenia i nieskuteczności umowy cesji, a z drugiej o jego przedawnieniu. Braku wymagalności, a jednocześnie nadużycia prawa podmiotowego przez powoda, pozwani upatrywali w przeniesieniu odpowiedzialności za spłatę kredytu na ubezpieczyciela, bezwarunkowej odpowiedzialności tegoż oraz zaspokojeniu się przez wierzyciela z wypłaconego odszkodowania.

Jak już wyżej wskazano, pozwani nie wykazali, by umowa ubezpieczenia została zawarta, a tym bardziej by podmiot trzeci zaspokoił roszczenie wynikające z umowy kredytu z 6.02.2002 r. Nie doszło po stronie powoda do naruszenia art. 5 k.c., na które powołują się pozwani. Roszczenie to było zatem wymagalne, co wynika z bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Na tej podstawie poprzednik prawny powoda mógł dochodzić należności wynikającej z przedmiotowego dokumentu, natomiast powód swojej należności mógł się domagać z uwagi na zawarcie z wierzycielem (...) SA umowy cesji.

Wad tej umowy strona pozwana upatrywała natomiast w bezprawnym przelaniu wierzytelności na powoda bezpłatnie oraz nie poinformowaniu dłużników o przelewie. Nadto umowa kredytu nie zawierała postanowień o dopuszczalności dokonania cesji, a zawarte w umowie klauzule abuzywne wyłączały skuteczność dokonanej umowy.

Zgodnie z treścią art. 509 § 1 k.c. wynika, że wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Z § 2 wskazanego przepisu wynika, że wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Z przepisu tego jednoznacznie wynika, że wierzyciel nie jest zobowiązany do uzyskiwania od dłużnika zgody na dokonanie przelewu. Przeciwnie niż twierdzą pozwani, jedynie wówczas gdyby zamiarem stron było ograniczenie możliwości przelania przez wierzyciela wierzytelności, to wówczas taki zapis musiałby znaleźć się w umowie stron. Na podstawie przedstawionych dokumentów nie sposób uznać, by do przelewu wierzytelności doszło nieodpłatnie, nadto przepis art. 509 § 1 k.c. nie ogranicza skuteczności dokonanego przelewu jedynie do tych sytuacji, gdy cesja nastąpiła odpłatnie. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że powód nabył od (...) SA portfel wierzytelności, w tym także wierzytelność przysługującą bankowi przeciwko pozwanym. Nie sposób uznać, by w tym zakresie dowody przedstawione przez powoda były niewiarygodne. Sprzedaż portfela wierzytelności, nie zaś pojedynczych długów przez banki, stanowi powszechną praktykę. Cena nabycia może być objęta tajemnicą handlową, której strony umowy

zobowiązały się nie ujawniać. Dla potrzeb niniejszego postępowania nie jest bynajmniej wymagane, by cena ta została ujawniona, nie stanowi ona przedmiotu rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Z zawartego na k. 13 zawiadomienia wynika, że (...) SA przesłał pozwanym pismo odnośnie sprzedaży wierzytelności, w 2006 r. bank przesłał do Sądu Rejonowego w Bielsku- Białej oświadczenie o sprzedaży wierzytelności i wyrażeniu zgody na zmianę wierzyciela. Pozwani niewątpliwie zatem wiedzieli o umowie cesji oraz dokonanej zmianie wpisu odnośnie hipoteki umownej zwykłej na rzecz powoda.

Pozwani powołują się także na zawarte w umowie kredytu niedozwolone postanowienia umowne, mające powodować nieskuteczność umowy cesji. Argument ten także nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne).

Z § 2 tego przepisu wynika, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Według pozwanych abuzywny charakter ma następujący zapis umowy: kredytobiorca wyraża zgodę na uznanie za doręczone wypowiedzenie, o którym mowa w § 23 ust. 2 wysłane przez (...) SA na ostatnio wskazane nazwisko i adres w razie jego zwrotu do (...) SA wypowiedzenie uznaje się za doręczone kredytobiorcy w dniu, w którym nastąpi zwrot listu do (...) SA.

W ocenie Sądu, niezależnie od oceny tego postanowienia umownego, nie ma ono wpływu na skuteczność zawartej umowy cesji. Postanowienie to nie wpływa na wymagalność roszczenia, które zostało potwierdzone zaopatrzoną w klauzulę wykonalności bankowym tytułem egzekucyjnym oraz zawartą między bankiem a pozwanymi ugodą opiewającą na kwotę 344.889,32 złotych należności głównej.

Niezależnie zatem od uznania tego zapisu za niezgodny z prawem, umowa kredytu pozostałaby ważna w pozostałym jej zakresie.

Pozwani podnieśli także zarzut przedawnienia całej wierzytelności lub tylko odsetek umownych i ustawowych. Powód nie domagał się zasądzenia odsetek za okres sprzed wytoczenia powództwa, zatem w tym zakresie argument pozwanego był bezprzedmiotowy.

Natomiast o ile z treści art. 118 k.c. wynika, że termin przedawnienia wynosi 3 lata dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, to art. 77 u.k.w.h. w brzmieniu obowiązującym w zakresie niniejszej wierzytelności stanowił, że przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej.

Przepisu tego nie stosuje się do roszczeń o odsetki. Przepis ten zmieniono ustawą z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw, ale w jej art. 10 ust. 2 wskazano, że do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosuje się przepisy ustawy o księgach wieczystych i hipotece w dotychczasowym brzmieniu.

Zgodnie zatem z art. 77 u.k.w.h. przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką pociąga za sobą tylko skutki w sferze obligacyjnej.

Nie pozbawia natomiast wierzyciela hipotecznego uprawnienia do zaspokojenia się z nieruchomości, co oznacza, że właścicielowi nieruchomości obciążonej nie przysługuje zarzut przedawnienia, i to niezależnie od tego, czy jest też dłużnikiem osobistym, czy tylko rzeczowym. Odpowiedzialność rzeczowa jest wyłączna i wzmacnia pozycję prawną wierzyciela hipotecznego w stosunku do właściciela obciążonej nieruchomości.

Z powyższego wynika, że choć mogło dojść do przedawnienia roszczenia powoda względem dłużników osobistych, to z uwagi na zabezpieczenie nieruchomości hipoteką stanowiącą własność pozwanych, są oni również dłużnikami rzeczowymi, do których zastosowanie znajduje art. 77 u.k.w.h., stanowiący regulację szczególną względem art. 118 k.c.

A zatem pomimo tego, że przedmiotowe roszczenie wynikało z działalności gospodarczej, to wierzyciel hipoteczny-powód- nadal może zaspokoić się z obciążonej nieruchomości.

Choć pozwani wskazują również, że bank przewalutował kredyt po narzuconym przez siebie kursie, to pozwani dobrowolnie zawarli z wierzycielem ugodę, mocą której zobowiązali się do spłaty na jego rzecz kwoty 344.889,32 złotych należności głównej.

Choć pozwani wskazali, że ugodę zawarli na warunkach wymuszonych przez wierzyciela, to nie podali przy tym żadnych argumentów świadczących o takim zdarzeniu.

Twierdzenie to było gołosłowne, niepodparte żadnymi dowodami, a zatem w myśl art. 6 k.c. nieudowodnione.

Z uwagi na treść art. 118 k.c. Sąd oddalił roszczenie odsetkowe powoda w zakresie żądania ich zasądzenia od dnia wniesienia powództwa. Art. 77 u.k.w.h. ma zastosowanie jedynie do dochodzonej należności głównej pozwalając wierzycielowi na zaspokojenie się z niej.

Jednakże samo roszczenie, jak słusznie podniosła strona pozwana, przedawniło się w dniu 30.08.2008 r., tj. po upływie trzyletniego terminu od dnia umorzenia postępowania egzekucyjnego.

Roszczenie odsetkowe stało się jedynie wierzytelnością naturalną, której powód nie może skutecznie dochodzić w postępowaniu sądowym z uwagi na podniesione zarzuty.

Od czasu umorzenia postępowania egzekucyjnego nie doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia, a zatem pozwani zasadnie wniesli o oddalenie powództwa w tym zakresie.

Z uwagi na to, że powód uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania, Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. włożył na stronę pozwaną obowiązek zwrotu wszystkich kosztów na rzecz powoda, na które złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 4.213,- złotych, opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17,- złotych oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 10.800,- złotych.

Sędzia: